

Medicus

Nr. 1-2 (841-842)
FEBRUARIE-MARTIE 2011

Fondator: Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" din Republica Moldova

Mesaj de felicitare

Venim astăzi cu cele mai senine urări de sănătate, fericire, dragoste adresate splendidelor și gingașelor flori de pe acest pământ - mame, soții, iubite, колеge de serviciu.

Ziua Internațională a Femeii este una deosebită, căci în lumea întreagă în cadrul acestei sărbători se consemnează succesele femeilor în viața politică, economică și socială, se serbează trecutul, prezentul și viitorul femeilor de pe mapamond.

Să aveți parte de cele mai luminoase zile pe care aveți dreptul pe deplin să le savurați, deoarece sunteți cupa fertilității, izvorul vieții, sursa de inspirație pentru poezii din toate timpurile.

În cinstea Voastră, distinse Doamne, Vă intonăm Imnul Dragostei și nemărginitei Admirații pentru tot ce sunteți: Frumusețe, Gingășie, Dragoste, dar și Voință, Dărzenie, Curaj nemărginit.

De ziua ta!

Tu ești simbolul frumuseții,
Izvorul nesecat al vieții,
Lucirea vie a zorilor,
Regina mândră a florilor,
Podoabă ce lumea încununi,
Minune-ntre minuni,
Ești cea mai de preț ființă,
Viața fără tine-i cu neputință.

Tu ești gena fericirii,
Sfioasă paranimfă a iubirii,
Blândă ca un dulce vis
Al lumii veritabil Paradis.

Te admir, minune vie,
Numele slăvit să-ți fie!
Tu crești roada pe câmpii,
Struguri dulci și aurii,
Construiești școli, institute,
Locuințe splendide multe,
Copiii instruiesti,

Bolnavii lecuiești,
Ești savantă, deputată,
Pentru pace militantă,
Și urcând în sus scara
Conduci cu înțelepciune țara.

Mamă bună la copii,
Slăvită în veci să fii!
Astăzi de ziua ta
Strălucești ca o stea,

Superbă, maiestooasă,
Nespus de frumoasă,
Gingașă, încântătoare
Și plină de ardoare.

Te ador, rară minune,
Și mă-nchin la al tău nume,
La făptura ta divină,
Lumea-ntreagă se închină,
Mult te stimează
Și te celebrează.

Vasile BEJENARU

Știri pe scurt

■ La 13-17 martie 2011, în or. Sydney, Australia, va avea loc al VI-lea **Congres Mondial al Pediatriilor** cu tematica "Stările Critice în Pediatrie".

La Congres vor fi abordate subiecte ce țin de deficiențe ale aparatului respirator, circulație, infecții, terapie intensivă, imunitate, nutriție, dileme în domeniul cercetării, fortificarea parteneriatelor, simulare și genom.

Pentru mai multe informații accesați:
<http://www.pcc2011.com/regio.asp>

* * *

■ La 7-8 aprilie 2011, în Odesa, Ucraina, va avea loc Conferința științifico-practică "Cele mai noi tehnologii în domeniul științei pediatrie, practicii și educației", dedicată memoriei academicianului B. I. Reznik.

În cadrul conferinței vor fi organizate sesiuni plenare, ședințe pe secții, simpozioane-satelit și prezentări de postere.

Tezele rapoartelor vor fi publicate pe site-ul:
<http://reznik.weebly.com/>

Doritorii de a participa la lucrările Conferinței se vor înregistra până la 1 martie 2011, pe site-ul: <http://reznik.weebly.com>

DIN CUPRINS:

La sfat cu viitorii anesteziologi p. 2

Relații internaționale p. 3

**Seminarul Național
Gestionarea impactului
migrației asupra
Sistemului de Sănătate
din Moldova** p. 4

**Un aport esențial
în literatura de
specialitate** p. 5

Popasuri aniversare p. 6

**27 martie –
Ziua Internațională
a Teatrului** p. 7

Sinteze sportive

Femeia și sportul p. 8

Lecturile de iarnă la cea de-a șaptea ediție

"Cugetul chirurgului trebuie să meargă înaintea mâinilor sale."

■ Este bine cunoscut faptul că un specialist bun se formează cu anii, cu deceniile. În domeniul medicinei, ceea ce are drept obiectiv de bază sănătatea omului, perfecțiunea nu are limită. Cursurile de reciclare, seminarele, simpozioanele, lecturile sunt izvoare de cunoștințe și schimb de opinii.

Pe durata a cinci zile, în perioada 24-28 ianuarie 2011, sala senatului USMF „Nicolae Testemițanu” a fost arhiplină. Chirurgi din toate colțurile republicii, personalități notorii în această sferă de activitate din Republica Moldova și România s-au întrunit în cadrul Lecturilor de iarnă. După

cum a menționat prof. univ., dr. hab. med., prorector pentru activitatea didactică la USMF "Nicolae Testemițanu", Olga Cernețchi la aceste foruri, care au devenit tradiționale, se discută probleme actuale în chirurgie. Lecturile se transformă, de obicei, într-o școală profesională, constituind o filieră eficientă de acumulare a noi cunoștințe și un rodnic schimb de experiență.

În cuvântul de salut prof. univ., dr. hab. med. Vladimir Hotineanu, președinte al Societății Chirurgilor „Nicolae Anestiadi” din Republica Moldova, dumnealui fiind, de fapt, inițiatorul și fondatorul Lecturilor de iarnă,

a stăruit asupra importanței acestor întruniri științifice, la care sunt invitați specialiști din municipiile și raioanele republicii, pentru a se familiariza cu noutățile din sfera chirurgiei. În fața auditoriului cu diferite comunicări bazate pe rezultatele investigațiilor științifice și activitățile practice vin colaboratorii catedrelor universitare. Ele prezintă interes sporit din punct de vedere clinic, de tratament și sub aspect practic, făcându-i pe cei prezenți să fie aproape și de tematica pedagogică, întrucât drumul spre devenire a specialistului începe de la carte.



(Continuare în pag. 2)

La sfat cu viitorii anesteziologi

■ Cursuri de perfecționare

■ **Anestezia poate fi considerată cea mai reușită invenție din domeniul medicinei, solicitantă atât din punct de vedere fizic, cât și psihologic, un domeniu care atinge noi standarde punând accent pe compasiune și devotament față de pacient prin calitatea serviciilor prestate.**

În contextul sporirii calificării specialistului se înscrie și masa rotundă, convorbirile interactive tradiționale ale reputatului anesteziolog de rezonanță internațională, profesorului Gabriel Gurman din Israel.



În incinta sălii de conferințe a Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă a avut loc conferința științifică a studenților și rezidenților „In memoriam Valeriu Ghereg”, organizată de catedra Anestezi-

ologie și Reanimatologie nr.1 „Valeriu Ghereg” a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. La eveniment au participat personalități distinse din domeniul medicinei: invitatul special, oaspetele din Israel Gabriel Gurman, academicianul Gh. Ghidirim, prof. Viorel Prisăcari, prorector pentru activitate științifică la Universitate, prof. Gheorghe Ciobanu, conf. univ. Gheorghe Plăcintă, decanul Facultății Medicină nr. 1. De asemenea au fost prezenți colaboratorii catedrei Anesteziologie și Reanimatologie nr.1 „Valeriu Ghereg”, studenții anilor IV-VI, rezidenții la specialitatea anesteziologie și reanimatologie, precum și chirurgie, urgențe medicale, medici.

Conferința a fost moderată

de către conf. univ. Sergiu Șandru, șeful catedrei Anesteziologie și Reanimatologie nr.1 „Valeriu Ghereg”.

În debutul întrunirii științifice profesorul Gabriel Gurman a prezentat comunicarea „Fumatul și anestezia”, în care au fost abordate principalele problemele anestezice, asociate fumatului.

În cadrul programului au fost audiate 12 rapoarte, cuprinzând subiecte abordate

din diferite domenii, cum ar fi: anesteziologie, terapie intensivă, chirurgie și urgențe medicale. Toate comunicările au avut un conținut original și au fost ascultate cu interes deosebit de către cei prezenți la conferință.

Un juriu ales în prealabil de organizatori și prezentat la începutul desfășurării conferinței a apreciat conținutul comunicărilor, evidențiindu-le pe cele mai bune. Astfel, juriul a decis acordarea diplomelor de men-

țiune autorilor Nicolae Cotoban, student anul VI, și Ana Guzun, rezident anul III, pentru lucrarea „Surmenajul și performanța” și autorului lucrării „Impactul implementării unui protocol de analgezie postoperatorie asupra funcționării UTI” Nicolae Guzun, rezident anul I la specialitatea „Anesteziologie și Reanimatologie”. Premiarea medicului rezident a constituit sponsorizarea participării la Congresul Național al SRATI, Sinaia, mai 2011, iar al studentului – participarea la al VI-lea curs al CEEA, septembrie 2011.

La fel au fost menționate rapoartele studentelor anului VI G. Crâșmari, E. Stoianov și a rezidentei anului IV, specialitatea chirurgie, M. Terenti, lucrările cărora vor fi publicate în revista „Buletinul Academiei de Științe a Moldovei”.

Sergiu ȘANDRU,
șef catedră Anesteziologie
și Reanimatologie nr.1
„Valeriu Ghereg”,
conf. univ.



Lecturile de iarnă la cea de-a șaptea ediție

(Urmare din pag. 1)

Aspecte de diagnostic și tratament al tumorilor cu diversă localizare. Metodologia didactică – acesta a fost motivul ediției curente. Lecturile se țin în timpul sesiunii de iarnă, în luna ianuarie, când majoritatea catedrelor de profil sunt libere și colaboratorii au posibilitate de a se prezenta în fața asistenței, ne-a informat conferențiarul universitar Sergiu Ignatenco, organizatorul și responsabilul de desfășurarea ședințelor, inspector în secția de Studii. Ținând cont că rezidenții trec practic în spitalele din teritoriu sub îndrumarea șefilor secțiilor C chirurgie,

Prof. univ., dr.hab.med. Nicolae Ghidirim:

Cancerul, se știe, este o maladie străveche, se situează pe locul doi privind mortalitatea după bolile cardiovasculare. Pacienții trebuie tratați în complex. De aceea la actualele lecturi au participat toți specialiștii, activitatea cărora are tangențe cu oncologia. De notat că o treime din chirurgia generală revine intervențiilor chirurgicale efectuate bolnavilor oncologici. Iată doar unele titluri de comunicări care, în opinia mea, au fost audiate cu interes spo-

vertebrale la copii”, „Tumori cerebrale maligne” – sunt doar unele teme din vastul program al Lecturilor de iarnă.

Mihail Moldovanu, conferențiar la catedra obstetrico-ginecologică, FEC MF, cu un stagiu de muncă de 50 de ani:

În condițiile austere de astăzi medicii din raioane nu primesc literatură de specialitate de peste hotare, pe când colaboratorii catedrelor au așa posibilitate și sunt la curent cu realizările noi, pe care le implementează în clinicile universitare. În timpul *Lecturilor de iarnă* ei își împărtășesc experiența, iar pe parcurs se deplasează chiar în raioane la instituțiile medicale pentru a-i familiariza și pe colegii de la fața locului cu noutățile din medicină. Lecturile constituie o trambulină eficientă de ridicare a nivelului de calificare.

Și încă un moment. Asigurările obligatorii în medicină, după cum se știe, largesc accesul populației la asistența medicală. La medicii de familie se adresează pensionarii, invalizii, gravidele. Deci, ar fi binevenită și participarea medicilor de familie la asemenea lecturi pentru a fi în pas cu tot ce este progresist în sfera dată.

Anatol Pânzescu, șeful secției Chirurgie, Spitalul Clinic Municipal Bălți:

De maladiile oncologice, cu regret, suferă pacienți de toate vârstele. E bine că sunt invitați și medici pediatri, precum și de alte specializări pentru a se familiariza cu cele mai proaspete informații privind metodele de tratament.

Ion Covalciuc, șeful secției Chirurgie, Râșcani:

Lecturile sunt foarte utile, dar ce folos că aflăm lucruri interesante, dacă nu avem posibilitate să le aplicăm în practică. Prea puțină atenție se acordă diagnosticului de urgență și dacă am vrea să reparăm această lacună, nu putem, fiindcă nu dispunem de aparatele necesare (rectomonoscop, telescoape ș.a.). Dacă vreți, putem considera că suntem la nivelul medicilor de zărmă și nu putem asigura vigilența oncologică.

Sergiu Budăi, șef secție Chirurgie, Leova:

Problemele cele mai grele rezidă în lipsa cadrelor. Să nu vă fie de mirare, dar în spitalul nostru nu activează specialist în ultrasonografie. Într-o stare de uzare fizică și morală se află și alte aparate de diagnostic.

Andrei Alexeev, șef secție Chirurgie, Ungheni:

Ne-a impresionat comunicarea profesorului Grigore Zapuhlăh, care a abordat aspecte interesante cu privire la implementarea metodelor avansate de investigație și tratament la creier. Credem că toate acestea ne vor fi de folos în activitatea noastră cotidiană.

Prof. Vladimir Hotineanu la încheierea *Lecturilor de iarnă* a înmănat participanților certificate de perfecționare, urându-le succes în aplicarea în practică a noilor metode de diagnostic și tratament, pentru a face tot posibilul de a întoarce oamenii sănătați.

Traian MUSTEAȚĂ



aflarea acestora la asemenea lecturi este cât se poate de motivată, doar aici pot fi culese cele mai proaspete noutăți în domeniu și îmbogățit arsenalul de cunoștințe, a spus domnul Ignatenco.

Alte reflecții pe marginea *Lecturilor de iarnă*:

rit: „Cancerul bronhopulmonar. Profilaxie, diagnostic și tratament”, „Cancerul prostatei”, „Tumori extraoculare”, „Tumori benigne la oase”, „Cancerul incipient al glandei tiroide”, „Stentarea endoscopică a structurilor canceroase la esofag”, „Tumori benigne ale sânelui”, „Tumori

■ Relații internaționale



Oaspete din partea Organizației Mondiale a Sănătății la USMF

■ În data de 14 februarie a.c., USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova l-a avut oaspete pe dl Jarno Habicht, șeful biroului de coordonare al Organizației Mondiale a Sănătății din Moldova. Aflat într-o vizită de lucru la universitate, dl Jarno Habicht a putut lua cunoștință de structura organizatorică a universității, de proiectele pe care aceas-
ta dorește să le implementeze pe viitor.



Se cere de remarcat că dl Jarno Habicht a fost Șeful Biroului OMS în Estonia timp de opt ani. Domnia sa a absolvit Facultatea de Medicină, un timp a fost pasionat de genetică, apoi a ales să studieze managementul medical. A fost angajat al Ministerului Sănătății din Tallinn, Estonia, unde a lucrat mai mult în domeniul

asigurărilor medicale. Timp de 12 ani a ținut cursuri pentru studenți, masteranzi și doctoranzi.

Trebuie de menționat faptul că pentru Universitatea de Medicină parteneriatul cu Organizația Mondială a Sănătății este una prioritară, iar implementarea politicii OMS în Moldova este o directivă, după care se conduce USMF „Nicolae Testemițanu”.

Printre proiectele de viitor ale universității se numără instruirea asistenților medicali, a moașelor și a specialiștilor în reabilitare și kinetoterapie cu studii superioare. Pentru aceasta însă este nevoie de o bază normativă bine structurată,

iar experiența altor țări ar fi binevenită în acest context. Conform spuselor dlui Jarno Habicht, spre exemplu, în Estonia atunci când au fost elaborate programe pentru moașe sau asistenți medicali au apărut unele dificultăți, deoarece nu existau suficienți studenți, care ar fi dorit să-și facă studiile în aceste domenii.

Întâlnire cordială moldo-indiană

■ În data de 7 februarie 2011, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a găzduit vizita Consulului Onorific al Indiei în Republica Moldova, dl Purrshottam Bhaggeria.

În cadrul întrunirii au fost conturate principalele sfere de colaborare, printre care un loc aparte îl ocupă mobilitatea tinerilor medici în scopuri educaționale, instruirea studenților și dezvoltarea industriei farmaceutice.

Dl Purrshottam Bhaggeria a ținut să precizeze că în calitate de Consul Onorific are misiunea de a intensifica relațiile de colaborare dintre India și Republica Moldova, iar sfera educațională este o prioritate în agenda Domniei sale. „Tinerii din India care merg la studii în străinătate sunt foarte



macie «Nicolae Testemițanu» profesorii predau și în limba engleză, astfel eliminând bariera lingvistică pentru studenții străini. „Universitatea Dumneavoastră este o alegere bună pentru studenții noștri deoarece și costul pentru studii este mai mic decât în alte țări ale Europei sau SUA”.

Domnul Ion Ababii, rectorul Universității de Stat de Medicină și Farmacie



motivați și sărguincioși. Ei știu că merg, în primul rând, pentru a face carte”.

Domnul consul onorific a rămas plăcut surprins când a aflat că la Universitatea de Stat de Medicină și Far-

«Nicolae Testemițanu» a ținut să mulțumească înalților oaspeți și și-a exprimat speranța că această întâlnire este doar începutul unei frumoase colaborări dintre Republica Moldova și India.

Vizită de lucru de însemnătate majoră

■ În perioada 27 februarie-2 martie 2011, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a aflat în vizită domnul profesor Elie Cogan, șef serviciu Medicină Internă de la Universitatea Liberă din Bruxelles, Belgia.

Scopul vizitei Domniei sale a fost realizarea unui ciclu de prelegeri în Medicina Internă, întâlniri de lucru cu specialiștii universității noastre și selectarea candidaților pentru burse de specialitate FOSFOM 2011-2012 pentru rezidenții disciplinelor medicale chirurgicale.

Internă, deoarece experiența Belgiei prezintă un mare interes pentru învățământul medical din Republica Moldova. În acest sens, Elie Cogan a salutat crearea Departamentului de medicină internă, dar a ținut să precizeze că în SUA s-a purces la o astfel de reformă, dar s-a pro-

tamentului Medicină Internă au fost puse bazele unei colaborări de durată cu colegii din Belgia. Domnul Cogan a menționat că ar fi posibilă realizarea unor proiecte comune dintre Universitatea Liberă din Bruxelles și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, care s-ar baza pe organizarea colocviilor pe tema pedagogiei medicale, organizând în același timp seminare de cercetare cu partenerii din România și Ucraina.

Totodată, în timpul vizitei sale în Moldova, Elie Cogan a acordat bursa Moise Cogan studentului anului VI, Ion Drăgan. Această bursă a fost instituită cu 3 ani în urmă și este destinată studenților moldoveni, care își doresc o specializare în domeniul medicinei de familie.

Domnul Elie Cogan a fost unul dintre experții străini, care a participat la elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” și acum face selecția bursierilor FOSFOM.



Dintr-un număr de 27 de candidați prezenți la interviu, au fost selectate 16 dosare, care urmează a fi analizate de către o comisie specializată din Belgia.

Totodată, conducerea universității de medicină din Moldova a solicitat oaspetelui din Belgia să acorde asistența și sfaturile sale în contextul creării Departamentului de Medicină

internă, deoarece experiența Belgiei prezintă un mare interes pentru învățământul medical din Republica Moldova. În acest sens, Elie Cogan a salutat crearea Departamentului de medicină internă, dar a ținut să precizeze că în SUA s-a purces la o astfel de reformă, dar s-a pro-

pus o divizare prea rigidă a unor domenii precum cardiologia, pulmonologia, iar acest lucru nu este binevenit întotdeauna. În perioada vizitei sale la USMF „Nicolae Testemițanu” domnul Cogan a vizitat mai multe baze clinice, a dialogat atât cu studenții internaționali, cât și cu cei locali. În urma discuțiilor purtate cu reprezentanții Depar-

Schimb de studenți între universitățile de medicină

■ Până nu demult, când pronunțam „Ucraina”, mă gândeam, în primul rând, la călătorii și la destinații turistice. Recent însă am avut posibilitatea de a descoperi această țară din punct de vedere al instruirii studenților de la Universitatea de Stat de Medicină „N. I. Pirogov” din orașul Vinița. Vizita a făcut parte din cadrul acordului de colaborare și schimb de studenți dintre Universitatea de Medicină din Vinița și USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Timp de o săptămână (11-19 februarie 2011) noi, un grup de 11 studenți mediciști, am putut vedea care este modul de organizare a procesului didactic în Universitatea de Medicină de la vecinii noștri. Întâlnirea cu studenții ucrainieni ne-a impresionat pe toți. Primirea călduroasă, în stil și cu tradiții ucrainenești nu putea decât să ne facă să ne simțim bineveniți și așteptați.

Ceea ce m-a impresionat foarte mult la Universitatea de Medicină din Vinița este calitatea studiilor oferite. Aici poți urma specializarea la Facultatea de Medicină, Stomatologie, Psihologie

Medicală și Farmacie. Au departamentul de pregătire pentru cetățenii străini și de instruire post-universitară la 53 de specialități. Curricula universitară este adaptată la condițiile moderne de instruire, ținând cont de experiența europeană. Scopul principal este de a pregăti cadre medicale înalt calificate, cu dreptul de a primi diploma de medic și titlul de doctor în medicină.

Însă cel mai mult m-a sensibilizat Facultatea de Psihologie Medicală. Programa sa de instruire are la bază cursuri neordinare cum ar fi dansoterapia, nisipoterapia și psihoterapia. Noi am petrecut trei ore în aula de nisipoterapie, însă, de obicei, lecțiile durează în jur de 5-8 ore. Foarte original este designul cabinetelor. Trebuie să menționez că facultatea respectivă este situată la mansarda universității, iar sălile de studii amenajate în dependență de destinație: cu jucării, muzică, nisip, toate în scop educațional. Am rămas plăcut surprinsă de condițiile de instruire pe care le au: în aulele de studii – tabla electronică, discuții și dezbateri asupra cazurilor propuse de profesori. (Continuare în pag. 8)



SEMINARUL NAȚIONAL

Gestionarea impactului migrației asupra Sistemului de Sănătate din Moldova

■ În perioada 21-24 februarie a.c., Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost gazda Seminarului Național „Gestionarea impactului migrației asupra Sistemului de Sănătate din Moldova”.

Scopul proiectului a constat în trasarea priorităților și realizărilor autorităților publice centrale și ale instituțiilor neguvernamentale în domeniul migrației și în stabilirea activităților ce urmează a fi întreprinse întru reabilitarea situației din acest domeniu.

În cadrul deschiderii sesiunii plenare viceprim-ministrul Republicii Moldova, domnul Mihai Moldovanu, a menționat că „evoluțiile social-politice din ultimii ani au creat premisele unor schimbări în procesul migraționist. Migrația legală și ilegală au statut diferit, dar și efecte pozitive și negative. La prima categorie se referă studierea tehnologiilor moderne, a limbilor străine, remitențele ce vin în țară, investirea acestor remitențe în afaceri. Însă nu pot fi neglijate nici aspecte precum dezmembrarea familiilor, copii rămași fără supraveghere, bătrâni fără îngrijire, pierderea legăturilor cu țara de baștină. De aceea, politica migraționistă este o sarcină prioritară a autorităților publice centrale, care va fi implementată împreună cu organizațiile internaționale, syndicatele, patronatele și ONG-urile”.

În același context, E.S. Ambasadorul Dirk Schuebel, șeful Delegației Uniunii Europene în Moldova, a ținut să puncteze că „în procesul de aderare a Republicii Moldova la UE ar trebui să acordăm atenție reformelor ce trebuie implementate în domeniul sănătății și cel migraționist. Aspectele date sunt menționate atât în Planul de Acțiuni, cât și în Acordul de Asociere RM-UE. Trebuie să profităm de potențialul pe care îl are diaspora moldovenească în străinătate, prin colaborare cu ei. Suportul nostru este vizibil prin programele pe care le implementăm împreună cu Ministerul Sănătății și Organizația Mondială a Sănătății”.

La capitolul migrația cadrelor medicale situația în Europa este diferită, de la o țară la alta. De exemplu, 6% dintre cadrele medicale din Franța sunt instruite în străinătate, în Marea Britanie – 37-38%, în Grecia – 4%. „Trebuie să spunem că migrarea medicilor nu este un lucru rău dacă aceasta este una circulară, iar medicii în final se întorc în țara de origine. Migrația circulară nu este doar o preocupare a UE, ci o tendință globală. Trebuie să fie create condiții prielnice pentru activitatea medicilor, să fie încheiate parteneriate de colaborare”, a declarat Dr. Jarno Habicht, Șeful serviciului OMS în Moldova.

Globalizarea economică a sporit considerabil rata migrației internaționale, inclusiv medicale. În 2006, OMS a stabilit

că în lume există o insuficiență de aproximativ 4,3 milioane de lucrători medicali. Este evident faptul că țările cu venit mic suferă cel mai tare de această insuficiență. Factorii care predispun lucrătorii medicali să migreze sunt

cu studii medii sunt în vârstă de până la 44 ani, mai mult de 50% care pleacă sau vor să plece o fac pentru a obține studii postuniversitare”.

La seminar au mai fost discutate și alte teme majore:



salariile mici, condițiile de lucru nesatisfăcătoare, imposibilitatea creșterii profesionale, pericolul accentuat pentru sănătate, lipsa condițiilor de trai, infrastructura localităților slab dezvoltată.

Studiile realizate de către OECD și OMS arată că i-ar atrage salariile atractive, tehnologiile medicale noi, instruire medicală avansată, specializarea înaltă a serviciilor medicale, siguranța personală și a familiei, condiții de viață satisfăcătoare.

„Evaluarea nivelului de migrație a lucrătorilor medicali este

1. Aspecte actuale ale politicilor migraționale în Republica Moldova;

2. Experiența colaborării Institutului Moldova-Leipzig (MIL) cu diaspora academică a Republicii Moldova, implicarea diasporei medicale în activitățile proiectului și în noi proiecte;

3. Comunicări comune ale medicilor moldoveni care activează în Germania și reprezentanților instituțiilor Sistemului Sănătății din Republica Moldova, beneficiare de activități realizate în cadrul Proiectului;



una problematică deoarece la momentul scrierii cererii pentru concediu sau a demisiei nu e necesar să declari motivul, la momentul deplasării peste hotare nu este înregistrată specialitatea sau locul de muncă, iar statistica statelor unde migrează cetățenii noștri lasă de dorit”, a menționat domnul Nicolae Jelamschi, Șeful Direcției politice în managementul personalului medical, Ministerul Sănătății.

În același context a mai fost menționat că „peste 60% de medici și 30% specialiști cu studii medii pleacă în străinătate din municipiul Chișinău, 85% dintre medici și lucrători medicali

4. Perspectivă dezvoltării cooperării în domeniul geneticii; bolilor cronice netransmisibile;

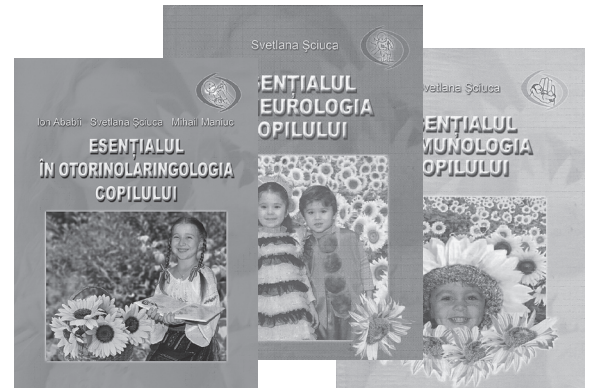
5. Disponibilitatea și potențialul de participare a instituțiilor medicale germane, în care activează medici moldoveni, la elaborarea și implementarea proiectelor de asistență a instituțiilor Sistemului Sănătății din Republica Moldova.

Proiectul „Gestionarea impactului migrației asupra Sistemului de Sănătate din Moldova” a început în 2009 și s-a bucurat de suportul mai multor organizații internaționale: UNDP, IOM, UNFPA, UNHCR, ILO.



Lansare de carte

Un aport ESENȚIAL în literatura de specialitate



■ Un inedit eveniment de importanță majoră pentru medicii practicieni din domeniul pediatriei a avut loc în data de **15 februarie 2011** prin lansarea seriei de lucrări „Esențialul în pediatrie”, autor Svetlana Șciuca, șef Catedră Pediatrie Rezidențiat USMF „Nicolae Testemițanu”, dr.hab.med., prof. univ. La respectiva manifestare au participat Ion Ababii, rector al USMF „Nicolae Testemițanu”, dr.hab.med., prof. univ., academician al AȘM; Vladimir Hotineanu, dr. hab. med., prof. univ., deputat în Parlamentul RM; Viorel Prisacari, dr.hab.med., prof.univ., prorector pentru activitate științifică; Olga Cernetchi, dr.hab.med., prof.univ., prorector pentru activitatea didactică; savanți ai AȘM; șefi de catedre ale USMF „Nicolae Testemițanu”.

Familie, prof. Gr. Bivol pentru colaborare în activitățile de educație profesională a medicilor de familie.

Lucrarea „Esențialul în medicina copilului sănătos” elucidează factorii de creștere, metodele de evaluare a dezvoltării fizice, biologice și psihomotorii a copilului, precum și identificarea factorilor de risc, problemelor de creștere și de dezvoltare în copilărie. Evaluarea complexă a sănătății copilului, determinarea grupului de sănătate și elaborarea programului de recomandății individuale menite să fortifice sănătatea copilului constituie o direcție importantă a asistenței medicale primare. Un aport important pentru editarea acestui ghid l-a avut conf. univ. Nina Bâzgu, care o perioadă îndelungată a fost specialistul principal al Ministerului Sănătății în problemele copilului sănătos.

Manuscrisul „Esențialul în pneumologia copilului” abordează problemele patologiei respiratorii la copil și include maladiile acute respiratorii, afecțiunile bronhopulmonare cronice, patologia congenitală și ereditară a sistemului respirator, urgențele respiratorii. Materialul este expus într-o versiune succintă, compactă cu reflectarea aspectelor etiopatogenice, clinice, explorative, terapeutice și preventive.

Această lucrare este o frumoasă încununare a colaborării prof. Svetlana Șciuca cu prof. V. Ghițu, cel mai de vază specialist pneumolog pediatru din Republica Moldova.

Cartea „Esențialul în bolile nutriționale ale copilului” abordează problemele malade cu tulburări nutriționale ale copilului în diferite perioade de vârstă.

Compendiul include maladiile determinate de dereglări de nutriție ca malnutriția și excesele ponderale, diareea cronică și bolile care evoluează cu sindrom de malabsorbție și maldigestie, hipovitaminozele și anemiile deficitare, rahitismul și bolile rahitismale, alergii alimentare. Sunt prezente algoritme diagnostice în diferite sindroame clinice, tabele cu medicație și formule nutriționale. Sursa de entuziasm creator al acestei lucrări pentru autoare a fost prof. Petru Mogoreanu, inițiatorul unei noi direcții în nutrițiologya copilului.

În lucrarea „Esențialul în imunologia copilului” sunt abordate problemele fiziologiei imunității copilului în diferite perioade de vârstă cu caracteristica particularităților ontogenezei sistemului imun la diferite etape de dezvoltare. Un capitol impunător este dedicat imunodeficiențelor primare și secundare, inclusiv și sindromului de imunodeficiență dobândită.

Maladiile alergice, care sunt prognozate de OMS ca maladiile ce vor domina morbiditatea în sec. XXI, finalizează aceas-

tă lucrare. Profesorul Isaac Shroit a fost cel care a insuflat o pasiune specială dnei prof. Svetlana Șciuca pentru particularitățile sistemului imun la copii.

Problemele fiziologiei sistemului nervos al copilului în diferite perioade de vârstă, caracteristica particularităților ontogenezei sistemului nervos, principalele sindroame neurologice ale copilului, care sunt importante pentru practica medicului de familie în asistența cotidiană pediatrică sunt pe larg elucidate în manuscrisul „Esențialul în neurologia copilului” – o sinteză succintă a entităților nozologice ale patologiei sistemului nervos cu expunerea algoritmilor diagnostice și terapeutice. Activitatea științifică a prof. Svetlana Șciuca în strânsă colaborare cu prof. Ion Iliciuc a fost încă o sursă de inspirație pentru publicarea unei asemenea opere științifice dedicate problemelor neurologice pediatrie.

O abordare esențială a aspectelor fiziologice și particularităților ontogenezei organelor sistemului otorinolaringologic prin prisma morbidității ORL pediatrie cititorii o descoperă în „Esențialul în otorinolaringologia copilului”. Prezenta lucrare abordează entitățile nozologice ale organelor sistemului otorinolaringologic prin prisma aspectelor etiopatogenice, clinice, explorative, terapeutice și preventive. Acest ghid este rezultatul unei colaborări fructuoase cu colectivul catedrei Otorinolaringologie Pediatrică sub conducerea acad. Ion Ababii.

Viorel Prisacari, dr.hab.med., prof. univ., prorector pentru activitate științifică, a mulțumit dnei profesor Svetlana Șciuca pentru activitatea științifică foarte productivă, fiind autor și coautor al unei monografii, 3 manuale, 6 ghiduri, 4 compendii, 6 protocoale clinice naționale, 4 brevete de invenții și a identificat-o cu „briliantul universității”.

Colaboratorii catedrei Pediatrie Rezi-

importante patologii ale sistemului respirator la copii.

Marcu Rudi, prof. univ., șef catedră Pediatrie nr.1, președintele Societății Pediatricilor a menționat valoarea întregii serii de lucrări „Esențialul în pediatrie” pentru procesul didactic cu medicii rezidenți pediatri și medici de familie. Profesorul Marcu Rudi a felicitat autorul pentru reușita acestei serii recunoscute de toți medicii practicieni.

Alexandru Teleuță, savant AȘM, directorul Institutului de Botanică, și-a ex-



primat admirația și respectul față de prof. Svetlana Șciuca pentru dedicația cu care a parcurs calea pe tărâmul pediatriei, fiind mereu în acțiune, mereu la datorie.

Grigore Friptuleac, prof. univ., șef catedră Igienă, a menționat multiplele colaborări cu rezultate frumoase între catedrele Pediatrie Rezidențiat și Igienă.

Profesorul Grigore Friptuleac a specificat lucrarea „Esențialul în medicina copilului sănătos” ca o premieră pentru lumea medicală prin reflectarea aspectelor creșterii și dezvoltării copilului sănătos în diferite perioade de vârstă, evaluarea complexă a sănătății copilului, dar și metodele de profilaxie a maladiilor.

Dna Ala Nemerenco, specialist principal în medicina primară a Ministerului Sănătății, și-a exprimat profunda recunoștință dnei prof. Svetlana Șciuca pentru această extraordinară dedicație medicilor de familie, seria de lucrări fiind concepută ca niște cărți de căpătâi pentru medicii din asistența medicală primară.

Sentimente de admirație și profund respect pentru dna

prof. Svetlana Șciuca și-au exprimat colaboratorii catedrelor de pediatrie a USMF „Nicolae Testemițanu” și medicii pediatri din Clinica de Pneumologie IMSP ICSOSM-ȘC pentru colaborarea zilnică în ajutarea celor mai fave și plâpânde ființe.

Întreaga comunitate medicală prezintă la evenimentul de Lansare a seriei de lucrări „Esențialul în pediatrie” și-au exprimat dnei prof. Svetlana Șciuca toată recunoștința, admirația, profundul respect și au adus urări de prosperitate, realizări frumoase în activitatea în domeniul pediatriei.



dențiat au scos în evidență entuziasmul și pasiunea nețărmurită ale dnei profesor Svetlana Șciuca, care este un model demn de urmat pentru discipoli prin exemplul propriu al autoarei, care mișcă lumea, și au adus mulțumiri pentru suportul și încrederea oferită.

Constantin Iavorschi, prof. univ., șef catedră Ftiziopneumologie s-a oprit asupra importanței lucrării „Esențialul în pneumologia copilului”, fiind recenzent al acestei lucrări. Profesorul Constantin Iavorschi a fost impresionat de modul succint în care sunt reflectate cele mai

Festivitatea a fost deschisă de către prof. Ion Ababii prin adresarea celor mai sincere urări de bine și sănătate dnei profesor Svetlana Șciuca cu prilejul atingerii unui frumos prag aniversar din partea comunității academice a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” prin înmânarea Diplomei de Onoare a USMF „Nicolae Testemițanu” și medaliei comemorative „Nicolae Testemițanu”. Domnul rector a remarcat perseverența prof. Svetlana Șciuca ceea ce ține de străbaterea tot mai profundă a medicinei în cele trei dimensiuni – didactică, științifică și clinică. Au fost înalt apreciate colaborarea prof. Svetlana Șciuca cu instituțiile internaționale ca ambasador al USMF „Nicolae Testemițanu” în lumea medicală internațională.

Acad. Ion Ababii a menționat unicitatea menționatei serii de lucrări prin relatarea celor mai stringente aspecte ale medicinei copilului.

Dna Svetlana Șciuca, șef catedră Pediatrie Rezidențiat USMF „Nicolae Testemițanu”, dr.hab.med., prof. univ., a prezentat seria de lucrări „Esențialul în pediatrie” concepută pentru medicul de familie. În prezent medicul de familie este figura centrală în asistența medicală primară din Republica Moldova, care realizează obiectivele fundamentale ale politicii naționale de sănătate, iar promovarea și menținerea sănătății copilului este imperativul asistenței pediatrie în activitatea acestuia. Dna S. Șciuca a exprimat recunoștință catedrei Medicina de



■ **Timp de peste patru decenii își face datoria de cadru didactic și cercetător științific la catedra Igienă și Epidemiologie a USMF „Nicolae Testemițanu” dl Gabriel Obreja, doctor în medicină, conferențiar universitar. A colaborat mulți ani alături de regretații profesori Petru Galețchi și Ștefan Plugaru, prezentându-se pe parcursul îndelungatei sale activități ca un pedagog iscusit, un cercetător perseverent, ca un adevărat ostaș al cetății.**

S-a născut pe 1 martie 1941 în satul Flocoasa, județul Cahul într-o familie de agricultori, oameni gospodari, care de mic copil i-au insuflat dragoste de muncă și de carte. Școala primară a absolvit-o în satul natal, 7 clase – în comuna Ciobolaccia, 10 clase – satul Baimaclia.

La îndemnul părinților, dar și la o chemare a sufletului, a decis să depună documentele la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău (ISMC), făcându-și studiile la facultate între anii 1958-1964.

Pe parcursul studenției a avut un comportament exemplar, fapt ce l-a marcat, fiind prețuit de colegi și profesori. După absolvire a fost repartizat în calitate de asistent la catedra Microbiologie. Debutul profesional al tânărului specialist a coincis cu trecerea la studii în limba română, de aceea s-a implicat activ la pregătirea prelegerilor pentru studenți, la traducerea manualelor și a literaturii metodice la obiectul preferat în limba română.

În 1967, devine doctorand la Institutul de Medicină Experimentală din Sankt-Petersburg, pe atunci Leningrad. În 1970, și-a susținut teza de doctor în medicină, fiind în același an repartizat la catedra Epidemiologie a ISMC, proaspăt organizată.

În 1972, la sugestia rectoratului, fondează Cursurile de perfecționare a medicilor în domeniul epidemiologiei, cursuri, care există până în prezent. Tot din acel an a activat prin cumul pe post de redactor științific în medicină la Enciclopedia Sovietică Moldovenească.

În 1975, obține titlul științifico-didactic de conferențiar universitar. În tot ce

face demonstrează punctualitate și devotament profesional.

Pe parcursul a trei ani, din 1980 până în 1983, a activat în calitate de profesor consultant la Institutul de Medicină din Vientiane, Laos. A fondat acolo catedra de Epidemiologie și Parazitologie, cu predare inițial în limba franceză, apoi, după editarea manualelor elaborate de Domnia sa, s-a trecut la predarea în limba lao. După activitatea prodigioasă în Laos, revine la Alma Mater, unde activează până în prezent, participând la noile transformări și reforme parvenite în formarea profesională continuă a medicilor.

În 1992, cursul de Epidemiologie se reorganizează, fiind transferat în componența catedrei Igienă și Epidemiologie a Facultății de Perfecționare a Medicilor. Catedra fuzionează cu cea de Igienă a Facultății Medicină nr.1.

Cercetările dlui conferențiar Gabriel Obreja țin în temei de epidemiologia bolilor infecțioase. Are publicate peste 100 de lucrări științifice și metodicodidactice în domeniu, inclusiv 8 monografii, dintre care 2 scrise în limba franceză, ulterior traduse în limba lao.

Domnia Sa este un pasionat al sportului. În 1993, devine fondator al Federației de Badminton din Republica Moldova

(secretar general). Este onorat și apreciat în funcția dată de către însuși Juan Antonio Samaranch, președintele Comitetului Internațional Olimpic. Sportul devine una dintre preocupările vitale: devine multiplu campion la badminton al Universității și, concomitent, este premiant al uni-versiadelor din republică. Între anii 2000 și 2004, a fost ales membru al Comitetului Național Olimpic.

Pe parcursul întregii activități, de rând cu o vastă activitate științifico-didactică, dl Gabriel Obreja a participat prodigios în diverse activități extracurriculare în calitate de curator, membru al diferitor organizații științifice, metodicodidactice și obștești. Mai mulți ani la rând îndeplinește cu multă înțelepciune și responsabilitate obligațiunea de secretar al Facultății Educație Continuă în Medicină și Farmacie.

La acest frumos prag aniversar, în numele comunității academice a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Vă exprimăm, domnule conferențiar Gabriel Obreja, cele mai sincere felicitări cu urări de multă sănătate, noroc și prosperitate, multe primăveri înainte cu bucuria viselor realizate.

Ion ABABII,
rectorul USMF „N. Testemițanu”,
prof. univ., academician AȘM

BLITZ-10: Medicul și poetul Romeo ȘCERBINA, la 65 de ani

■ În persoana talentatului chirurg Romeo Șcerbina se îmbină armonios meseria propriu-zisă și... poezia. Această îngemănare a medicinei și cuvântului își are originea încă în anii studenției, pe care a început-o, ca să vedeți, la facultatea Litere

a Universității de Stat din Moldova. După doi ani de filologie nu l-a părăsit gândul și marea dorință de a deveni medic. Într-o bună zi tânărul Romeo își ia caietele de poezii și se transferă pentru totdeauna la Medicină.

...Medicul tinde spre bine, așa cum omul de artă tinde spre frumos, ambiindemnați de un sentiment sacru, căruia îi zicem virtute. (H. de Balzac)

1. T.M. Îmi aduc minte, dragă Romeo, parcă mai ieri, acum 45 ani, te vedeam în biblioteca USM sau în pauzele prelegerilor. Erai într-un costum negru, cămașă albă, la cravată – un element nelipsit al vestimentației de atunci, – țineai întotdeauna un ziar în mână. Începuseră literele și peste un timp în viața ta s-a produs o răsturnare de destin.

Ce te-a determinat să îmbrățișezi profesia de chirurg?

R.Ș. Să știi totuși că începutul studiilor mele au fost la Medicină. Eram îndemnat de un văr al meu, Gheorghe Carpov, Dumnezeu să-l odihnească, care activa chirurg la Tighina. Din păcate, nu am susținut examenul la franceză. Și atunci, la insistența părinților, am depus actele și am fost admis la Filologie. Următorii doi ani am tot încercat la Medicină... Până la urmă am cucerit-o.

2. T.M. Se spune că rezultatul imediat pacientul îl simte în urma intervenției chirurgicale. E adevărat? Aș vrea să te întreb când chirurgul Romeo Șcerbina încearcă cea mai mare satisfacție?

R.Ș. Vreau să zic că chirurgia adesea repară ce n-au făcut alți specialiști. Actul chirurgical este impus de situație. Spre exemplu, tratamentul corect al bolii ulcerose aproape a exclus intervenția chirurgicală,

care până la urmă este mutilatoare. Și mai importantă este adresarea la timp către medic a pacientului, care, spre regret, întârzie. Satisfacția cea mai mare este când operația poate fi amânată sau exclusă din paleta tratamentului, ori în cazurile de urgență majoră, când am salvat viața pacientului.

3. T.M. Cine ți-au fost și îți sunt idoli, model în activitate și în viața de toate zilele? În ce echipă de specialiști te simți mai confortabil?

R.Ș. Am avut norocul de mai mulți mentori de excepție în chirurgie și în viață. Desigur, în fruntea acestora se află academicianul Gheorghe Ghidirim, care mi-a fost și decan. Tot dumnealui mi-a pus primul bisturiul în mână. Au urmat profesorii Zoia Gorbușin, Constantin Țăbărnă, Anton Spânu, conferențiarul Nicolae Curlat, clujeanul Sergiu Duca, ieșeanul Eugen Țărcoveanu. De fapt, un chirurg învață de la toți, inclusiv și de la cei mai tineri. Chirurgia este o profesie de echipă, iar succesul aparține tuturor – anesteziștului, asistenților chirurgi, instrumentalei, asistentelor medicale, infirmierelor. Acest simț de echipă la moment se pierde. Și e păcat!

4. T.M. De ce principii te conduci în munca de toate zilele, ce prețuiești mai mult în profesia de medic?

R.Ș. Cel mai important principiu este „Non nocere!” – „Nu dăuna!” Să faci pacientului ceea ce ai dori să ți se facă ție. Prețuiesc onestitatea, discernământul, responsabilitatea și, nu în ultimul rând, compasiunea.

5. T.M. Studentul ideal, cum îl vede conferențiarul Romeo Șcerbina?

R.Ș. Cel de la Medicină trebuie să fie neapărat cu dragoste de carte, în veșnică căutare, cu sentimentul de compasiune bine dezvoltat.

6. T.M. Crezul civic, Romeo, ți l-am desprins întrucâtva și din tabletele, medalioanele înserate în „Literatura și Arta”. Și totuși aș vrea să-l aud de la dumneata.

R.Ș. Crezul meu civic este Limba, Istoria, Datina străbună, Tradițiile. Confirm ceea ce a spus marele poet național Mihai Eminescu: „Sunt român și punctum!”

7. T.M. Care este anotimpul preferat? Unde îți place să te odihnești în concediu?

R.Ș. Dintre anotimpuri îmi place primăvara, cu răbufnirea firească a naturii, cu verdele crud, cu pomii înfloriți și îmbătătoarele miresme. Îmi place și toamna cu feeria de culori, care îți fură ochii, însoțită de aromă de gutuie, mere, de struguri chihlimbarii.

Prefer să mă odihnesc acasă, la țară, unde abia aștept ca să-mi fac treburile în grădină după plac, fără a fi presat de timp. Să citesc și, de ce nu, să mai scriu câte ceva ce-și așteaptă rândul.

8. T.M. Cum îți place să petreci timpul liber?

R.Ș. Nu-l prea am, dar, dacă apare, mă văd citind, scriind sau îngânând o melodie la mandolină lângă soție și cei apropiați.

9. T.M. Dragă Romeo, știu că pasiunea lecturii o îmbini cu cea a creației. Când vine muza în preajmă?

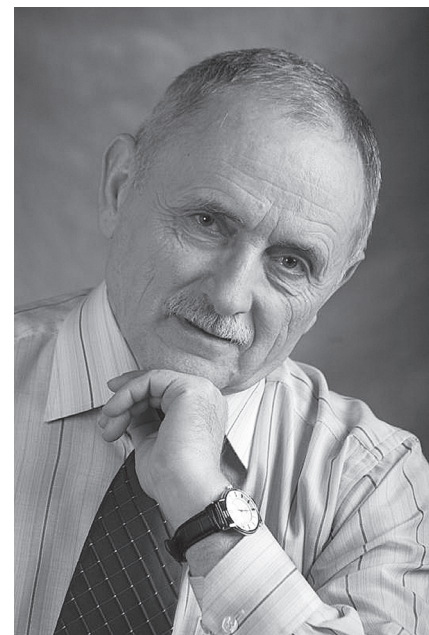
R.Ș. Muza vine, când nici nu o aștepti. Mai des în caz de trăiri sufletești, de situații incerte. Dar am scris și din bucuria unor evenimente, realizări.

10. T.M. Ce carte ai citit în ultimul timp? Care este sărbătorea cea mai aproape de suflet?

R.Ș. Pe masă acum am cartea lui Nicolae Dabija „Tema pentru acasă”, o carte, care răscolește sufletul prin veridicitatea celor expuse.

Dintre sărbători mai aproape de suflet, fiind și emotiv, îmi este Nașterea Domnului și Paștele. Mă cutremură și sărbătoarea „Limba noastră cea Română”. Dar mai firești, pentru mine, sunt zilele, când pot munci!

A dialogat Traian MUSTEAȚĂ



Pentru femeia mea

Sânii tăi – cântec de leagăn,
Ochii tăi – adânc de mare,
Buzele – dulce ca mierea,
Și sărut-nfiorător.

Ești femeia mea de astăzi,
Ești femeia mea de ieri,
Vreau să fii și cea de mâine,
Cât mai multe primăveri.

Stau în fața ta ferice,
Că te am și îți doresc
Să fii mândră dezmiertată
Și să știi că te iubesc.

Lasă-mi lacrimile mie
Și durerile să-mi lași,
Vreau ca viața ta să fie
Ca un cântec drăgălaș,

Ca fiorul de romanță
Și ca ritmul lin de vals –
Numai bine, nici un rău,
Uite, ce-ți doresc azi eu!

■ FIECARE DINTRE NOI ARE UN VIS, fiecare simte și percepe lumea în felul său și dacă unii sunt fideli viselor și dorințelor, alții renunță la ele din prima clipă sau la primele gânduri ce exprimă nesiguranța: voi putea sau nu voi putea, voi reuși sau nu e cazul să aspiri...

oameni ai teatrului nostru Vitalie Țapeș. Plec fruntea în fața conducerii universității noastre naționale, care continuă în mod creator solidele tradiții de cultură care au slobozit adânci rădăcini în acest Templu al Științei". 13 mai 2008.

O altă personalitatea a neamului nos-

debutul evenimentelor din cadrul USMF, a fost relevant. Protagonistele sunt Ludmila Evstratova, Corina Bucătaru, Eugenia Fârfa, Diana Roman, Natalia Coliba, Snejana Talpa, Irina Bicos, Valeria Burac. Jocul fetelor a stârnit ropote de aplauze la fiecare scenă palpitantă, iar montarea impresio-



Ferice de cel care încearcă să dea aripi viselor, binecuvântat fie acela care păstrează nestinsă dorința de schimbare, de cunoaștere, de susținerea celor care și doresc să persevereze. Unul dintre ei este profesorul universitar Vitalie Țapeș, Maestru în Arte, o persoană care intrigă și uimește din start, te face părtaș la ideile lui, oricât de neverosibile ar părea la prima vedere. E persoana mereu în mișcare, omul care face abstracție de realitatea uneori foarte dură sau circumstanțe nefaste, dacă este o idee care merită aten-

27 martie – Ziua Internațională a Teatrului



tru, Nicolae Dabija, a remarcat străduințele celor implicați în această activitate utilă, în primul rând, pentru suflet: „Cred că Teatrul „Grigore Vieru” e cel mai bun teatru studentesc la ora actuală. Acum când împlinește 5 ani de la înființare, afirm că e un copil matur”.

Cât de mult adevăr include această dedicație Teatrului „Grigore Vieru” de la Universitatea de Stat de Me-

dicină ar putea concura și rivaliza cu orice teatru profesionist. Acest spectacol în două acte și opt protagoniste au reușit să intrige publicul, iar dorința studenților de la medicină de a se familiariza cu această magnifică artă demonstrează încă o dată că teatrul nu e un gen trecut, ci unul prezent, modern, eficient, concret și mai ales atât de fascinant, actual, amuzant și educativ.

Tineretele au făcut senzație alături de toți ceilalți maeștri, direcția de scenă fiind semnată de Vitalie



ție. În aceste cazuri efortul lui se dublează, triplează izvorul energiei divine nesecat. Așa s-a întâmplat și atunci: o idee năstrușnică, crearea unui teatru studentesc, i-a venit în minte, și nu s-a liniștit până nu a văzut-o împlinită. Acum e și mai neliniștit pentru că își dorește noi și noi performanțe. Credeți că pentru realizarea acestei idei a ales Academia de Teatru, Muzică și Arte Plastice, acolo unde învață viitorii actori și regizori? Ar fi prea simplu! Vitalie Țapeș a venit la USMF, unde științele exacte dau tonul, unde studenții, din prima, învață că nu ai dreptul la greșală pentru că decizia ta poate influența viața unui om, poate salva sau poate ucide. A găsit susținători atât din rândul studenților, cât și din rândul profesorilor și în scurt timp Teatrul Studentesc devine cunoscut nu doar în aulele proprii instituției. Iată ce scria regretatul poet Grigore Vieru: „Am avut întotdeauna o stimă și o dragoste aparte pentru Universitatea de Medicină. O strălucire aparte au cugetul și sufletul ei prin extraordinarii profesori ce au trudit și trudes în cadrul ei. Unii mi-au devenit prieteni apropiați și prietenia lor mă onorează. Iată una excepțională – teatrul studentesc fondat de unul dintre cei mai de seamă



dicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, din partea lui Nicolae Dabija: „După spectacol de lumină, Aștern aici și o părere: Teatrul e și el tot Medicină, Care tratează caractere”.

Succesul de care s-a bucurat recent spectacolul Opt Femei, lucrare semnată de Robert Thomas, eveniment ce a marcat



Țapeș, regia Valeriu Mantaluță, asistent regie Toma Varfolomei, scenografia Iurie Canașin, coloana sonoră Adelina Țapeș, iar plastica Oleg Mardari.

Admirând jocul actorilor, îți dai seama că nu întâmplător Centrul național de creație populară, conform ordinului Ministerului Culturii și Turismului nr.144, din



31.07.2009, a confirmat că teatrului dramatic de la USMF „N.Testemițanu” i s-a conferit titlul de formație artistică „model”, categoria 1.

Involuntar gândul te duce la începutul anului 2007, când la inițiativa regretatului Nicolae Eșanu, rector interimar, a fost fondat teatrul studentesc. O echipă de entuziaști, dornici de a descoperi secretele creației, s-au avântat într-o aventură, care nu mai lasă loc pentru pasivitate, indiferență sau orice altceva de acest fel, tinerii care au pus în prim plan o activitate care te înalță și te predispune la frumos. Îndrumați de Vitalie Țapeș, profesor universitar la Academia Teatru, Muzică și Arte Plastice, regizor, Maestru în Arte, au reușit să îmbine de minune învățătura și pasiunea pentru teatru. Care ar fi tangenta dintre teatru și medicină? Foarte vizibilă – ambele tratează

atât corpul, cât și sufletul. Ambele te transferă în înalte dimensiuni, perceptibile sau ba, nu contează, rezultatul final să fie de dorit și acceptat. Iar rezultatul n-a întârziat să apară – primii discipoli, primele spectacole, primele ovații... Urmand apoi multe premiere, multe emoții, multe lacrimi, de jure și de facto, zâmbete și declarații de dragoste la propriu și la figurat.

Vitalie Țapeș și Valeriu Mantaluță continuă să lustruiească caractere și să clădească ziduri, să descifreze enigme împreună cu discipolii care atât de mult s-au integrat în această activitate, încât nu și-ar imagina viața lor fără teatru. Le dorim tuturor sănătate, insistență în realizarea ideilor și visurilor împlinite!

Grație susținerii administrației USMF „Nicolae Testemițanu” în persoana domnului rector Ion Ababii și a domnului profesor pentru Educație și Probleme Sociale, Teatrul-model „Grigore Vieru” are un sediu pentru repetiții și înființarea unui studio teatral. Ce poate fi mai frumos decât a avea propriul colțisor pentru creație!

Acest lucru nu ar fi fost posibil fără aportul domnului Vitalie Țapeș, care în această zi semnificativă de 27 martie își serbează ziua de naștere. Adresăm domnului Țapeș cele mai frumoase urări de bine, sănătate și realizări pe măsura viselor și aspirațiilor.

Gutiera POSTOLACHI

ARTICOL PRELUAT DIN REVISTA "VIAȚA TA"

USMF „Nicolae Testemițanu” își adjudecă titlul

Sinteze sportive

■ **Timp de cinci zile sala de sport a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a găzduit competițiile de volei din cadrul Campionatului național al cadrelor didactice și colaboratorilor instituțiilor de învățământ superior din republică.**

Au concurat echipele Universității de Stat din Moldova (USM), Universității Tehnice din Moldova (UTM), Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS), Universității Agrare de Stat din Moldova (UASM), Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (IPS), Universității de Stat din Tiraspol (UST) cu sediul la Chișinău, Academiei Ministerului Afacerilor Interne „Ștefan cel Mare” (AMAI) și Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (USMF).

Pentru primul loc s-au due-



lat USMF și AMAI. Acesta a fost cel mai interesant meci al turneului. Favorită în competiție a pornit USMF, care n-a suferit nici o înfrângere pe parcursul întrecerilor, câștigând toate partidele

cu scoruri clare. Acest lot omogen, bine încheiat, completat cu sportivi buni, chiar din debutul primului set a preluat inițiativa, prestând un volei mai superior față de adversară. Scorul general

3-0 le-a adus victoria și titlul de campioni. Cei care au asigurat succesul și merită felicitări sunt: Radu VESCU, căpitan, Dorin TĂNASE, Oleg SOLOMON, Cornelii MUNTEANU, Vitalie LESCOV, Ghenadie BEZU, Vladimir IACUB, Mihai COJOCARU, Eduard PLEȘCA, Vladimir DIACONU.

Competiția s-a desfășurat în mod organizat și în condiții normale. Aducem cuvinte de mulțumire la adresa conducerii USMF, care a pus la dispoziție cu amabilitate Complexul Sportiv din str. 31 August.

Partida pentru locul trei a pus față în față echipele UASM și USM. A fost un meci echilibrat, cu schimbări de situații și scor. În ultima instanță, au ieșit învingători reprezentanții Universității Agrare cu scorul 2-1.

Așadar, locurile premiante le-a revenit echipelor:

I. USMF „Nicolae Testemițanu”;
II. AMAI „Ștefan cel Mare”;
III. UASM.

Veaceslav Mârzac, secretarul general al Federației Sportului Universitar, a felicitat învingătorii și le-a înmănat diplomele respective, urându-le evoluții reușite în viitoarele competiții.

Vă mai informăm că USMF "Nicolae Testemițanu" s-a situat pe locul trei premiant la mai multe probe din programul Universiadei, cum ar fi baschetul, șahul, jocul de dame. Conform bilanțului Universiadei echipa USMF a acumulat 126 de puncte. Același număr de puncte are la activ USM, dar cu un număr de locuri premiante la diferite probe mai mare. Astfel, USMF s-a clasat pe locul secund. Pe treapta a treia se află UTM cu 125 de puncte. De notat că la competiții au participat 11 echipe universitare.



Femeia și sportul

■ **Ne-am obișnuit ca la 8 Martie să descoperim în pagini de zi-are nume și chipuri de femei. Iată calendaristic a venit primăvara, sporadic apar primele semne ale trezirii naturii, primele flori ce se asociază cu gingășia ființelor dragi, care ne împodobesc și dau sens vieții noastre. De sărbătoarea lor, ca și în toate zilele anului, le vrem alături sănătoase, tandre, frumoase, precum și sunt, în special cele care practică sportul, exercițiul fizic, mișcarea.**

Conștientizând importanța exercițiului fizic, mișcării în viața de toate zilele, peste 100 de fete de la Universitate frecventează secțiile sportive în cele două mari complexe de la Malina Mică și de pe str. 31 August. E de notat că studentele nu numai participă la antrenamente și competiții, dar sunt și bune organizatoare ale manifestărilor cu tentă sportivă în plan universitar, republican și chiar internațional. Am avea de remarcat întrecerile la baschet, volei, badminton, atletism, joc de dame, care s-au desfășurat în zilele de 1-4 martie curent și au fost dedicate Sărbătorii Internaționale a Femeii. Adevărate entuziaste ale sportului

pot fi considerate Marcela Negru (tenis de masă), Elena Cebotari (baschet), Angela Covtun (volei), Rodica Bubucea (badminton), Lilia Moisei (joc de dame), Cristina Toneva (șah), care s-au situat pe locuri premiante la diferite întreceri desfășurate în cadrul USMF, precum și din programul Universiadei Naționale. Dintre colaboratoare am evidențiat-o pe Eudochia Cibotari, care recent în competițiile de șah din calendarul Universiadei Naționale a acumulat 7 puncte din 9 posibile, contribuind substanțial la ocuparea locului trei premiant a echipei Universității.

Probabil, sportul este acel elixir, care le menține întotdeauna în formă, fiind grațioase, atrăgătoare și pline de feminitate pe distinsse doamne - profesoarele Svetlana Șciuca, Minodora Mazur, conferențierele Ludmila Hasnaș, Silvia Stratulat, Olga Tagadiuc, Ala Ambros, Svetlana Capcelea și multe altele, care ne împodobesc cotidianul.

Le dorim și în continuare aceeași frumusețe fizică în ambianță cu tot ce ține de elanul veșnicei tinereți.

Traian MUSTEAȚĂ

Schimb de studenți între universitățile de medicină

(Urmare din pag. 3)

În spital – saloane bine amenajate, holuri luminoase, tehnică modernă, personal medical amabil și membrii echipei foarte prietenoși.

Cel mai spectaculos lucru pe care l-am văzut în Vinița este Casa-Muzeu a marelui chirurg N. I. Pirogov. Contribuția lui Pirogov în domeniul medicinei și descoperirile lui științifice sunt de neprețuit. El este fondatorul anatomiei topografice și chirurgiei operatorii și a creat atlase anatomice precise. Ideile sale progresiste au mers înaintea timpului său. În această casă au fost scrise faimoase lucrări științifice, ultimul său manuscris, «Jurnalul unui doctor în vârstă», a fost finalizat tot aici.

Soția lui Pirogov a decis să îmbălsămeze corpul soțului său. Sarcofagul cu corpul lui Pirogov este pus în casă. De asemenea în cinstea lui a fost instituit și memorialul „N.I.Pirogov”, care constă din casa omului de știință, un parc de o frumusețe unică

ponate unice, cum ar fi: obiecte personale, instrumente medicale, o bibliotecă cu mai mult de 12 mii de cărți și reviste. Exponatele muzeului vorbesc despre lucrările medicale ale marelui chirurg și activitatea sa pedagogică. În cabinetul



cu stejari magnifici, lămâi și molizi plantați de N.I.Pirogov, o grădină cu o suprafață de 16 hectare și o biserică de familie.

Am mers pe același parchet, pe care a pășit însuși marele chirurg, am stat în aceeași odăie, unde a răsunat muzica vestitului Ceaikovski. Colecția muzeului cuprinde peste 15 mii de ex-

de lucru a fost improvizată sala de operație și toate ustensilele de care avea nevoie omul de știință. Figurile de ceară ale marelui chirurg și pacienților săi te fac să trăiești realitatea timpurilor lui Pirogov.

Finalul experienței noastre în Vinița a însemnat, de fapt, începutul vizitei studenților ucraineni în Chișinău, la USMF „Nicolae Testemițanu”. Sperăm că timp de o săptămână între 19 și 25 februarie curent am putut să le transmitem, la rândul nostru, tot ce avem mai bun și valoros ca gazde primitoare în Universitatea și țara noastră. După cum spunea N. I. Pirogov, „Timpul va orienta și va evolua mult mai bine decât credințele și faptele noastre, iar dacă am avea credință în ideea care ne va conduce la adevăr atunci putem spera că timpul va evolua împreună cu noi”.

Lilia GOLUB,
Medicina nr. 1, anul V



Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare
165
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL REDACȚIONAL:

Redactor Galina ȚURCAN
Fotograf Sergiu MIRONICA

Correspondenți:
Traian MUSTEAȚĂ
Diana Pânzari
Violeta STRATAN

Relații la tel.:
205 23 5, 237653
E-mail:
relatiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor care
nu întotdeauna coincide
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, tir. 600 ex.
Comanda nr. 8899